

ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ І МАРКУВАННЯ НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ ЗГІДНО З СУЧАСНИМИ СТАНДАРТАМИ

Класифікація непродовольчих товарів здійснюється за низкою ознак: функціональним призначенням, матеріалами, видами споживчих властивостей, терміном експлуатації тощо. Зокрема, товари поділяють на довготривалого та короткотривалого використання, за рівнем складності – на прості, технічно складні, з підвищеними вимогами до безпеки тощо. Така класифікація дозволяє формувати оптимальний асортимент, здійснювати контроль якості та визначати вимоги до маркування.

Маркування є одним із ключових елементів інформаційної взаємодії між виробником, продавцем і споживачем. В Україні основними нормативними актами, що регламентують вимоги до маркування, є Закон України «Про захист прав споживачів», технічні регламенти та ДСТУ, гармонізовані з європейськими стандартами. Обов'язковими елементами маркування є: назва товару, найменування виробника, країна походження, основні характеристики (матеріал, розмір, модель), умови використання, попередження про ризики (якщо є), знак відповідності технічним регламентам.

Особливу увагу слід приділяти маркуванню технічно складних товарів, текстильної продукції, косметики, засобів побутової хімії тощо. Для окремих категорій непродовольчих товарів існують специфічні вимоги, що обумовлені необхідністю забезпечення споживчої безпеки та екологічних стандартів (наприклад, маркування енергоспоживання, наявність знаків екологічної сертифікації).

Гармонізація національних стандартів із міжнародними є ключовим етапом інтеграції України у глобальну економічну систему та передумовою підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції. Вона передбачає приведення українських нормативних документів у відповідність до вимог таких організацій, як ISO, IEC, Codex Alimentarius, що дає змогу спростити зовнішньоекономічну діяльність, зменшити технічні бар'єри в торгівлі та забезпечити взаємне визнання сертифікатів і результатів випробувань. Особливо актуальною гармонізація є для товарів, що підлягають обов'язковому маркуванню та контролю якості, зокрема в галузях споживчої продукції, машинобудування, харчової промисловості.

Важливим чинником успішної гармонізації є впровадження принципів технічного регулювання Європейського Союзу, зокрема застосування модульного підходу до оцінки відповідності, заміна застарілих ГОСТів на сучасні ДСТУ, адаптовані до міжнародних норм. Такий процес сприяє підвищенню прозорості та довіри до українських товарів як на внутрішньому ринку, так і за кордоном. Водночас гармонізація вимагає постійного оновлення нормативної бази, підготовки фахівців і посилення інституційної спроможності органів стандартизації та технічного контролю.

Класифікація і маркування непродовольчих товарів згідно з сучасними стандартами є важливою умовою належної товарної ідентифікації, забезпечення прав споживачів та контролю за якістю продукції. Знання вимог до маркування дозволяє суб'єктам підприємницької діяльності дотримуватися нормативних актів, уникати штрафних санкцій та формувати довіру з боку споживача. У контексті інтеграції України до європейського ринку важливо продовжувати гармонізацію національних стандартів із міжнародними та забезпечувати прозору, зрозумілу і повну інформацію про непродовольчі товари.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про захист прав споживачів» від 20.09.2023 № 3153-IX [Електронний ресурс]. // Відомості Верховної Ради України. – 2023. – № 50. – С. 406. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text>.

2. Правила маркування продукції, що виготовляється в Україні: наказ Держспоживстандарту України від 28.05.1996 № 113. [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. – 1996. – № 24. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0728-96#Text>